

Näyttely kanavoi kaivoskiistaan liittyviä tunteja

MITÄ: Art Äkäslompolo – Kaivoshankkeen varjoissa -näyttely.
MISSÄ: Yllästunturin luontokeskus Kellokas, Galleria Kellokas.
MILLOIN: Avoimna 12. heinäkuuta saakka.

Vielä toukokuun lopussa Galleria Kellokkaan näyttelytilassa on hiljaista. Näyttelytilan seinälle ripustettu 2,30-metrinen koivupöleistä ja kettingistä kasattu virkamieshahmo valvoo näyttelyä rakentavaa taiteilijakolmikoita **Maria Huhmarniemeä, Tommi Yläjokea** ja **Minna Koveroa**. Kun näyttely parin päivän päästä avataan, tilassa nähdään kaikkiaan kuuden taiteilijan kädenjälki.

– Jokaisella näyttelyyn osallistuvalla taiteilijalla on oma projektinsa. Kaikkia projekteja yhdistää kaivoskriittisyys, Maria Huhmarniemi kertoo.

Näyttelyn järjestäjä, Art Äkäslompolo, on rekisteröity vuosi sitten yhdistykseksi, jonka päämääränä on edistää luonnonsuojelua.

– Teemme taideprojekteja, jotka osallistuvat luonnonsuojeluun ja nostavat esiin luonnonsuojelun tavoitteita ja tekoja, Huhmarniemi kuvailee.

Ääni kuuluviin

Kesäkuun vaihteessa avattavan näyttelyn nimi on *Kaivoshankkeen varjoissa*. Näyttely nostaa esiin kaivoskiistaan liittyviä tunteja: huolia, pelkoja ja turhautumista. Esimerkiksi **Satu Kalliokuusen** teos *Viimeinen henkäys* kuvastaa luonnonhengen viimeistä henkäystä avohakkuun maisemassa. **Tanja Koistisen, Meeri Koutaniemen** ja **Raisa Raekallion** teoksessa kuuluu paikallisten ääni.

– Äänet-installaatio koostuu muotinuokeista, joiden t-paitoihin painetut lainaukset ja valokuvat ovat peräisin paikallisilta ihmisiltä ja kaivoksen edustajilta. Kellokkaan näyttelyn ajatus lähti juuri tästä

teoksesta. Halusimme tuoda sen takaisin Äkäslompoloon, Huhmarniemi sanoo.

Näyttelyssä on esillä myös Huhmarniemen peittokirjonta, joka kuvaa Lapin luontoa vaaran merkeillä kehystettynä. **Laura Saari** puolestaan esittää videodokumentaation pajuveistoksesta, joka on toteutettu Lapin yliopiston opiskelijatyöpajassa. Veistos sijaitsee Tunturintiellä Mailan Putiikin tuntumassa. Se esittää meritaimenta ja viittaa puhtaisiin vesiin.

Vesistä lähti liikkeelle myös Tommi Yläjoen virkamies.

– Teos on nimeltään *Kittilän kultaputki* ja se ottaa kantaa kaivosten luvitukseen: Toivotan teoksellani ympäristöluvista päätäville lupaviranomaisille rautaisia paljale, Yläjoki sanoo.

Yläjoki toi virkamieshahmonsa Kellokkaaseen Tampereelta. Teos ripustettiin alun perin kolme vuotta sitten hänen mökillään Ylöjärvelle, jossa se on ollut osin luonnon armoilla.

– Alkuperäinen teos kiikkui puiden välissä. Teoksesta roikuvassa putkessa oli hauenpää ja sieltä valui nestettä. Teos haisi ja sen ympärillä pörräsi kärpäsiä. Tähän tilaan teosta täytyi tietenkin muuttaa. Nyt putken sisällä on lakikirja, jolla putkea voi tasapainottaa. Se tuo teokseen lisädramatiikkaa ja erilaisia merkityksiä.

Minna Koveron suojelusnukkeista muodostuvassa yhteisötaideteoksessa käsitellään suojeluteemoja rajaamatta niitä kaivokseen.

– Vaikka suojelusnukketeoksen alla on minun nimeni, haluan nostaa esille, että kyse on yhteisötaiteesta ja sosiaalisesta taiteesta. Nukentekijät

tuovat keskeisen osan teokseen.

Suojelusnukkeja tehtiin kaikille avoimessa työpajassa Jounin Kaupan pihalla 26. toukokuuta.

– Art Äkäslompolo on järjestänyt aiemminkin suojelusnukketyöpajoja. Lähdin kehittämään työpajoista oman versioni. Suojelusnukkeissa on käytetty luonnonmateriaaleja, kuten tuohtia ja maarianheinää ja lisäksi pehmeää suomalaista lampaanvillaa ja kierrätystilkkukuja, Kovero kertoo.

Suojelusnuket ovat vanhaa karjalaista perinnettä.

– Nukien rakentaminen on ollut aikanaan syvä, meditatiivinen prosessi. Työpajamme ovat tämän perinteen suojelua ja uudistamista.

Katsaus kaivosteemoihin

Taiteilijat toivovat, että mahdollisimman moni matkailija ja paikallinen käy tutustumassa näyttelyyn. Jos Ylläksen tuntumaan sijoittuva Hannukaisen kaivoshanke ei ole ennestään tuttu, ei huolta, kaivosteemaa avataan myös pienellä katsauksella, joka on kirjoitettu Ylläksen Ystävät ry:n kaivosasiantuntija **Leif Ramm-Schmidtin** avulla.

Näyttelystä toivotaan palautetta vieraskirjaan, joka on näyttelytilassa, mutta myös Art Äkäslompolon sosiaalisen median kanaviin Facebookiin ja Instagramiin.

Art Äkäslompolon toiminta tukee Suomen kulttuurirahasto.